

Rapport

15/05/2023

Kosten verbonden aan de certificatenverplichtingen voor elektriciteitsleveranciers

Inhoudsopgave

1	Inleiding en wettelijke basis	3
2	Methodologie.....	4
2.1	Situatieschets	4
2.2	Certificatendatabank.....	5
2.3	Prijzendatabank.....	6
3	Resultaten.....	6
3.1	Aantal in te dienen en ingediende certificaten	6
3.2	Aantal certificaten in portefeuille	8
3.3	Gewogen gemiddelde kost per ingediend certificaat	10
3.4	Doorgerekende kost voor gemiddelde huishoudelijke afnemer	12
4	Conclusies	14

1 Inleiding en wettelijke basis

Dit rapport kadert in de opdracht van de VREG om, in uitvoering van Artikel 3.1.3, eerste lid, 4° van het Energiedecreet, bepaalde informerende taken uit te voeren. Het bevat informatie met betrekking tot de individuele certificatenverplichtingen en de kosten die hieraan verbonden zijn, per elektriciteitsleverancier actief in het Vlaamse Gewest, voor de elektriciteitsafnames in het jaar 2022.

Energiedecreet Artikel 3.1.3, eerste lid, 4°:

4° informerende taken:

a) ...

b) het informeren van de afnemers van elektriciteit en aardgas over de prijzen en voorwaarden die de leveranciers hanteren, met inbegrip van het aanbieden of laten aanbieden van een objectieve vergelijking van die prijzen en voorwaarden;

c) ...

d) het jaarlijks voor 15 mei per leverancier in het Vlaamse Gewest publiceren van de gewogen gemiddelde kost per groenestroom- of warmte-krachtcertificaat dat gedurende de laatste inleveringsperiode werd ingeleverd voor de certificatenverplichtingen, vermeld in respectievelijk Artikel 7.1.10 en 7.1.11, waarbij de VREG:

1) bij de berekeningen van de gewogen gemiddelde kost voor de ingeleverde certificaten die verhandeld werden, de handelsprijs gebruikt die de leveranciers moeten kenbaar maken aan de VREG;

2) bij de berekeningen van de gewogen gemiddelde kost voor de ingeleverde certificaten die op grond van Artikel 7.1.1 en Artikel 7.1.2 aan de leverancier in zijn hoedanigheid als producent werden toegekend, de onrendabele top hanteert die is berekend voor de technologie en datum van indiening van de installatie waarvoor het certificaat werd toegekend. Bij ontstentenis van een onrendabele top wordt gebruikgemaakt van een geschatte onrendabele top;

e) het jaarlijks voor 15 mei per leverancier in het Vlaamse Gewest publiceren

1) van het aantal certificaten waarover een leverancier beschikt;

2) van het aantal certificaten dat gedurende de laatste inleveringsperiode werd ingeleverd voor de certificatenverplichtingen, vermeld in respectievelijk Artikel 7.1.10 en Artikel 7.1.11;

f) het jaarlijks voor 15 mei publiceren van een rapport over de door elke leverancier gemaakte en doorgerekende kosten om te voldoen aan de verplichting, vermeld in Artikel 7.1.10 en 7.1.11, waarbij de VREG per elektriciteitsleverancier de gewogen gemiddelde kost per certificaat, berekend volgens punt d) voor de vorige inleveringsperiode, vergelijkt met de doorgerekende kost per certificaat voor die inleveringsperiode, zoals door de elektriciteitsleverancier gerapporteerd in het kader van de V-test® voor het gemiddelde huishoudelijke klantenprofiel;

De bedoeling van dit rapport is om – op vraag van het Vlaams Parlement – bijkomend inzicht te verschaffen in de opbouw van de individuele certificatenkosten van de elektriciteitsleveranciers en de wijze van doorrekening van deze kosten.

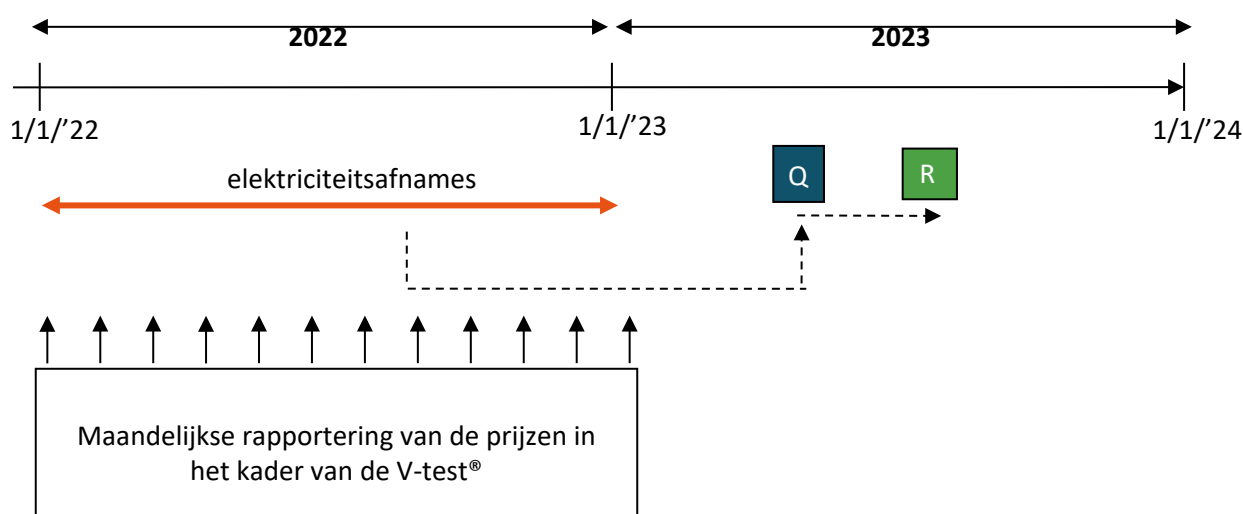
De VREG wenst echter te benadrukken dat de gegevens die in dit rapport zijn opgenomen op geen enkele wijze een oordeel impliceren over de correctheid van de doorrekening van de certificatenkosten. Dit rapport is dan ook louter informatief van aard en kan worden gebruikt als aanvulling bij de inspanningen die op federaal vlak worden gevoerd om toezicht te houden op de doorrekening van de certificatenkosten.

2 Methodologie

2.1 Situatieschets

In het kader van de certificatenverplichtingen, vermeld in Artikel 7.1.10. en Artikel 7.1.11. van het Energiedecreet, moesten de toegangshouders in het Vlaamse Gewest uiterlijk op 30 april 2023 samen 5.585.330 groenestroomcertificaten en 3.032.399 warmte-krachtcertificaten inleveren bij de VREG (zie 'Q' in onderstaande tijdlijn). Er werden in totaal 16 groenestroomcertificaten en 9 warmte-krachtcertificaten niet tijdig ingediend. De certificaten werden ingediend voor de elektriciteitsafnames doorheen het jaar 2022.

In dit rapport (zie 'R' in onderstaande tijdlijn) wordt, per elektriciteitsleverancier, van deze ingediende certificaten een gewogen gemiddelde prijs bepaald met behulp van de transacties die geregistreerd worden in het VREG-platform¹ van de VREG of – bij eigen productie – de onrendabele top van de productie-installatie die de certificaten ontving (§3.3). Deze gewogen gemiddelde prijzen van de ingediende certificaten kunnen dan vergeleken worden met de prijzen die gerapporteerd werden door de elektriciteitsleveranciers in het kader van de maandelijkse update van de prijzen voor huishoudelijke afnemers in de V-test®, de prijsvergelijkingsmodule van de VREG (§3.4).

¹ <https://certificaatbeheer.vlaanderen.be/VREG.HandelsDatabank.FrontOffice.Web>

Er moet hierbij opgemerkt worden dat de certificatenverplichtingen worden opgelegd aan de *toegangshouders*, waar dit rapport volgens het decreet informatie moet bevatten per *elektriciteitsleverancier*. Doorgaans is de toegangshouder ook de elektriciteitsleverancier, maar dit is niet altijd het geval, er zijn verschillende toegangshouders die geen elektriciteitsleveranciers zijn.

Dit betekent dat enkel de certificatenverplichtingen opgelegd aan toegangshouders die ook elektriciteitsleverancier zijn, werden opgenomen in dit rapport. Ook zijn niet alle elektriciteitsleveranciers actief op de huishoudelijke markt. Aangezien dit rapport volgens het decreet de doorgerekende kost per certificaat moet weergeven, zoals door de elektriciteitsleverancier gerapporteerd in het kader van de V-test® voor het gemiddelde huishoudelijke klantenprofiel, is deze doorgerekende kost dan ook enkel opgenomen voor de elektriciteitsleveranciers die zijn opgenomen in de V-test®, deel huishoudelijke afnemers.

2.2 Certificatendatabank

Elke marktpartij die groenestroom- of warmte-krachtcertificaten wil verhandelen, moet deze transactie registreren in het online VREG-platform. De indiening van certificaten in het kader van de jaarlijkse certificatenverplichtingen gebeurt ook via dit platform.

Toegangshouders krijgen jaarlijks vóór de deadline van de certificatenverplichtingen van de VREG een overzicht van het aantal in te dienen certificaten, gebaseerd op de elektriciteitsafnames van het jaar ervoor. Zij kunnen vervolgens een overeenkomstig aantal certificaten inleveren via de databank tegen uiterlijk 30 april van het desbetreffende kalenderjaar. Deze deadline is op 30 maart 2022 veranderd naar 30 april, hiervoor was de jaarlijkse deadline 31 maart.

Deze certificaten kunnen op twee manieren in het bezit van de toegangshouders komen. Enerzijds kan de VREG ze uitreiken aan de toegangshouder in zijn hoedanigheid van producent van elektriciteit op basis van hernieuwbare energiebronnen of kwalitatieve warmte-kranchkoppeling. Anderzijds kunnen toegangshouders, die niet over een productiepark beschikken, ervoor opteren om certificaten aan te kopen. Dit kan rechtstreeks bij de producent, bij de netbeheerders – die op regelmatige basis certificaten verkopen die zij hebben aangekocht in het kader van de minimumsteun (zie Artikel 7.1.6. en Artikel 7.1.7. van het Energiedecreet) – of via een derde partij gebeuren.

Certificaten die de toegangshouder in zijn hoedanigheid van producent ontving, moeten volgens het Energiedecreet gewaardeerd worden aan de onrendabele top voor de technologie en de datum van indiening van de productie-installatie die het certificaat ontving. Bij het ontbreken van een onrendabele top, moet een onrendabele top geschat worden.

Certificaten die aangekocht werden, worden gewaardeerd aan de prijs van de meest recente transactie vóór het indienen van het certificaat.

De VREG heeft de lijst met ingediende certificaten en bijhorende waarderingen ter controle voorgelegd aan elke elektriciteitsleverancier. Deze kan – mits een duidelijke argumentatie en staving – wijzigingen voorstellen in de kostprijs waaraan dergelijke transacties plaatsvonden. Deze correcties werden gecontroleerd door de VREG alvorens beslist werd om ze al dan niet in de berekening op te nemen.

2.3 Prijzendatabank

Via de V-test® bieden we aan zowel huishoudelijke als kleinzakelijke afnemers een online tool om transparant de prijzen en bepaalde andere contractvoorwaarden van elektriciteit en aardgas te vergelijken. Deze prijzen worden op maandelijkse basis gerapporteerd door de elektriciteitsleveranciers, voor alle contracten die ze actief aanbieden aan deze afnemers.

Deze gerapporteerde gegevens worden door ons niet enkel gebruikt om de V-test® up-to-date te houden. Ze worden ook gebruikt om een inzicht te krijgen in de prijsevoluties op de Vlaamse energiemarkt van alle types energiecontracten (vast, variabel of dynamisch, afname en/of teruglevering, groen of grijs, bepaalde of onbepaalde duur...).

De elektriciteitsleveranciers moeten bij het rapporteren van de prijzen een waarde ingeven voor de 'kosten voor groene stroom' en 'kosten voor WKK'. In dit rapport wordt een overzicht gegeven van de gerapporteerde waarden voor 'kosten voor groene stroom' en 'kosten voor WKK' voor elektriciteitsleveringen van januari 2022 t.e.m. december 2022. Sommige leveranciers kiezen er echter voor om de kosten, verbonden aan de certificatenverplichtingen, niet expliciet op de factuur te vermelden. Deze kosten worden dan opgenomen in de energiecomponent en kunnen als dusdanig niet door de VREG opgenomen worden in dit rapport.

We baseren ons op de waarden gerapporteerd in november 2021 aangezien de prijzen in de V-test® zijn gebaseerd op een start van de levering twee maanden na intekenen op een leveringscontract. In principe staat het een leverancier vrij om, voor verschillende elektriciteitsproducten, verschillende waarden te rapporteren. In de praktijk zien we echter dat dit niet voorkomt.

3 Resultaten

3.1 Aantal in te dienen en ingediende certificaten

In Tabel 1 en Tabel 2 ziet u, per elektriciteitsleverancier in het Vlaamse Gewest, een overzicht van het aantal in te dienen en het aantal ingediende steuncertificaten voor de certificatenverplichtingen van 30 april 2023. Wanneer het aantal ingediende certificaten lager is dan het aantal in te dienen certificaten, wordt dit grijs gearceerd. De VREG zal de procedure opstarten om de boetes, beschreven in artikelen 13.3.1 en 13.3.5 van het Energiedecreet, op te leggen aan de toegangshouders die niet alle vereiste steuncertificaten hebben ingediend.

Tabel 1: Aantal in te dienen en ingediende groenestroomcertificaten door de in dit rapport opgenomen elektriciteitsleveranciers

Toegangshouder/Leverancier	Aantal in te leveren GSC op 30 april 2023	Aantal ingeleverde GSC op 30 april 2023
Antargaz Belgium nv	42.256	42.256
Aspiravi Energy nv	6.757	6.757
Axpo Benelux nv	36.647	36.647
Belgian Eco Energy nv	41.462	41.462

Bolt Energie bv	14.408	14.408
Dats 24 nv	4.294	4.294
Ecopower cv	22.646	22.646
Electrabel nv (Engie Electrabel)	2.214.040	2.214.040
Electrawinds Distributie nv	15	0
Elegant bv	51.007	51.007
Elektriciteitsbedrijf Merksplas bv (Ebem)	15.974	15.974
Elexys nv	122.546	122.546
Elindus nv	130.483	130.483
Eneco Belgium nv	419.010	419.010
Energie 2030 Agence nv (Aeco)	176	176
Energie.be nv	12.145	12.145
EnergyVision nv	16	16
Eoly nv	88.173	88.173
GETEC Energie GmbH	9.750	9.750
Luminus nv	1.167.238	1.167.238
OCTA+ Energie nv	44.054	44.054
Power Online nv (Mega)	88.549	88.549
RWE Supply & Trading GmbH	1.780	1.780
Scholt Energy Control nv	185.788	185.788
Slim met Energie België bv	984	984
TotalEnergies Gas & Power Limited	0	0
TotalEnergies Gas & Power Western Europe	0	0
TotalEnergies Power & Gas Belgium nv	326.616	326.616
Trevion nv	11.869	11.869
Vlaams Energiebedrijf nv	357.092	357.092
Wase Wind cv	11.862	11.862
Yuso bv	10.261	10.261
Totaal	4.720.198	4.720.183

Tabel 2: Aantal in te dienen en ingediende warmte-kranchcertificaten door de in dit rapport opgenomen elektriciteitsleveranciers

Toegangshouder/Leverancier	Aantal in te leveren WKC op 30 april 2023	Aantal ingeleverde WKC op 30 april 2023
Antargaz Belgium nv	22.012	22.012
Aspiravi Energy nv	3.520	3.520
Axpo Benelux nv	20.942	20.942
Belgian Eco Energy nv	21.599	21.599
Bolt Energie bv	7.505	7.505
Dats 24 nv	2.237	2.237
Ecopower cv	11.797	11.797

Electrabel nv (Engie Electrabel)	1.203.686	1.203.686
Electrawinds Distributie nv	8	0
Elegant bv	26.571	26.571
Elektriciteitsbedrijf Merksplas bv (Ebem)	8.321	8.321
Elexys nv	63.979	63.979
Elindus nv	67.977	67.977
Eneco Belgium nv	224.242	224.242
Energie 2030 Agence nv (Aeco)	91	91
Energie.be nv	6.327	6.327
EnergyVision nv	8	8
Eoly nv	46.377	46.377
GETEC Energie GmbH	5.979	5.979
Luminus nv	629.069	629.069
OCTA+ Energie nv	22.949	22.949
Power Online nv (Mega)	46.127	46.127
RWE Supply & Trading GmbH	927	927
Scholt Energy Control nv	97.939	97.939
Slim met Energie België bv	512	512
TotalEnergies Gas & Power Limited	0	0
TotalEnergies Gas & Power Western Europe	0	0
TotalEnergies Power & Gas Belgium nv	170.721	170.721
Trevion nv	6.183	6.183
Vlaams Energiebedrijf nv	186.349	186.349
Wase Wind cv	6.179	6.179
Yuso bv	5.345	5.345
Totaal	2.540.701	2.540.693

De totalen onderaan in de tabellen komen niet overeen met de volledige certificatenverplichtingen of het volledige aantal ingediende certificaten. De verschillen komen overeen met de verplichtingen en ingediende certificaten door toegangshouders die geen elektriciteitsleverancier zijn. Deze partijen werden niet opgenomen in dit overzicht.

3.2 Aantal certificaten in portefeuille

Tabel 3 geeft een overzicht van het aantal groenestroom- en warmte-krafcertificaten dat op 1 mei 2023, dus ná inlevering van de steuncertificaten in het kader van de certificatenverplichtingen op 30 april 2023, in portefeuille zat van de elektriciteitsleveranciers en nog bruikbaar was om te voldoen aan toekomstige certificatenverplichtingen. Het gaat hier over een momentopname van de portefeuilles, waarbij enkel gekeken wordt naar de rekeningen in het VREG-platform op naam van de elektriciteitsleverancier die de certificaten voor de verplichting moest inleveren.

Voor een aantal elektriciteitsleveranciers zien we een aparte rekening in het VREG-platform voor een afzonderlijke afdeling of zelfs een afzonderlijke onderneming, belast met het traden van certificaten. Deze afdelingen of ondernemingen houden zich bezig met de dagelijkse operationele aspecten van de certificatenhandel, om dan in de periode voor de verplichte inlevering van de certificaten het benodigde aantal certificaten over te maken aan de certificaatplichtige

elektriciteitsleverancier. Het is echter onmogelijk om dergelijke verbanden tussen verschillende rekeninghouders in het VREG-platform volledig en correct in beeld te brengen. Certificaten die op 1 mei 2023 op rekening stonden van dergelijke – mogelijks met een elektriciteitsleverancier gelinkte – partijen konden dan ook niet opgenomen worden in het overzicht in Tabel 3. Verschillende elektriciteitsleveranciers hadden na de inleveringsronde van 30 april 2023 geen certificaten meer in portefeuille. Dit wijst er op dat ze geen voorraad aan certificaten wensen aan te houden, maar in de weken voor de deadline het exact benodigd aantal certificaten op de markt aankopen, of dat ze alsnog beschikken over een mogelijke virtuele voorraad aan certificaten via de rekening van een andere gelinkte partij, zoals hierboven beschreven.

Tabel 3: Aantal certificaten in portefeuille van elektriciteitsleveranciers met een certificatenverplichting

Toegangshouder/Leverancier	Aantal GSC in portefeuille op 1 mei 2023 om 00:00	Aantal WKC in portefeuille op 1 mei 2023 om 00:00
Energie 2030 Agence nv (Aeco)	0	0
Antargaz Belgium nv	0	3
Aspiravi Energy nv	17.692	885
Axpo Benelux nv	0	0
Belgian Eco Energy nv		2.887
Bolt Energie bv	0	0
Coretec Trading bv	34.479	53.444
Ecopower cv	27.704	11.688
Electrawinds Distributie nv	0	0
Elegant bv	6.145	12.451
Elektriciteitsbedrijf Merksplas bv (Ebem)	90	5.948
Elexys nv	3.148	2.978
Elindus nv	19.235	24.834
Eneco Belgium nv	0	0
Energie.be nv	15	0
Electrabel nv (Engie Electrabel)	50.069	592.269
Eoly nv	616	0
GETEC Energie GmbH	1.889	1.105
Luminus nv	716.945	699.638
OCTA+ Energie nv	8.960	231.840
Power Online nv (Mega)	10.242	939
RWE Supply & Trading GmbH	1.017	286
Scholt Energy Control nv	0	0
Slim met Energie België bv	16	288
TotalEnergies Gas & Power Limited	0	0
TotalEnergies Gas & Power Western Europe	0	0
TotalEnergies Power & Gas Belgium nv	18.407	132.390
Trevion nv	0	1.788
Vlaams Energiebedrijf nv	69.703	217.728

Wase Wind cv	2.414	1.485
Yuso bv	0	2.322
	988.786	1.997.196

Globaal gezien waren er op 1 mei 2023 0:00u nog 2.418.587 groenestroomcertificaten en 17.899.278 warmte-krachtcertificaten beschikbaar.

De certificatenvoorraden die niet in handen waren van de elektriciteitsleveranciers op het moment van de snapshot, waren te situeren bij de producenten of bij andere partijen (toegangshouders die geen leverancier zijn, trader accounts,...) en bij de netbeheerders, die certificaten verplicht moeten opkopen aan minimumsteun. Meer informatie hierover is binnenkort terug te vinden in het 'Certificatenmarktrapport 2022-2023'.

3.3 Gewogen gemiddelde kost per ingediend certificaat

In Tabel 4 ziet u voor alle elektriciteitsleveranciers met certificatenverplichtingen een indicatie van de gewogen gemiddelde kost per groenestroom- en warmte-krachtcertificaat, ingediend voor de certificatenverplichtingen uiterlijk op 30 april 2023. Deze kosten werden berekend met de gegevens uit het VREG-platform en de onrendabele toppen van de eigen productie-installaties, volgens de methodologie die hoger werd uiteengezet (§ 2.2).

Er werd hierbij geen rekening gehouden met mogelijke bijkomende kosten verbonden aan de certificatenverplichtingen voor de elektriciteitsleveranciers, zoals personeelskosten, administratieve kosten, transactiekosten, enz. Deze kost is op een erg enge manier berekend en is slechts een schatting van de werkelijke kost die voor de elektriciteitsleverancier verbonden is aan de certificatenverplichtingen.

Tabel 4: Gemiddelde kost van een ingediend certificaat

Electriciteitsleverancier	Gemiddelde kost van een ingediende GSC (30/04/2023) [€/GSC]	Gemiddelde kost van een ingediende WKC (30/04/2023) [€/WKC]
Energie 2030 Agence nv (Aeco)	106,60	26,00
Antargaz Belgium nv	105,28	25,92
Aspiravi Energy nv	90,59	21,68
Axpo Benelux nv	90,63	25,00
Belgian Eco Energy nv	100,03	22,70
Bolt Energie bv	95,20	27,05
Dats 24 nv	0,00	0,00
Ecopower cv	90,70	25,14
Elegant bv	103,01	27,29
Elektriciteitsbedrijf Merksplas bv (Ebem)	97,77	25,73
Elexys nv	99,94	24,98
Elindus nv	98,33	24,70
Eneco Belgium nv	95,37	28,11
Energie.be nv	95,20	27,05
Electrabel nv (Engie Electrabel)	94,45	23,81
EnergyVision nv	110,00	30,00

Eoly nv	38,19	0,00
GETEC Energie GmbH	100,71	27,66
Luminus nv	95,30	26,80
OCTA+ Energie nv	100,83	27,02
Power Online nv (Mega)	99,25	25,14
RWE Supply & Trading GmbH	96,84	20,32
Scholt Energy Control nv	98,70	27,20
Slim met Energie België bv	98,00	25,63
TotalEnergies Power & Gas Belgium nv	96,08	25,67
Trevion nv	93,00	24,39
Vlaams Energiebedrijf nv	98,71	23,80
Wase Wind cv	93,00	27,00
Yuso bv	98,29	25,28

Er vallen belangrijke verschillen op te merken in de kosten per certificaat tussen de elektriciteitsleveranciers. Dit heeft onder andere te maken met de aankoopstrategie en ook met het feit of een elektriciteitsleverancier al dan niet over eigen productie-installaties beschikt.

Sommige elektriciteitsleveranciers opteren ervoor om al hun benodigde certificaten voor de certificatenverplichtingen aan te kopen net voor het indienen, terwijl andere leveranciers hun portefeuilles op regelmatige basis aanvullen, verspreid over het jaar. Verder zijn er ook verschillen in transactiepreizen bij spotaankopen, bijvoorbeeld bij veilingen door de netbeheerders, of in lange termijn aankoopcontracten. De transactieprijs hangt bij deze laatste eerder af van de marktomstandigheden en verwachtingen op het moment van de contractonderhandelingen dan op het moment van de transactie.

De bovenstaande netto certificaatkosten kunnen worden omgerekend naar een eenheidsprijs per kWh, om deze door te rekenen aan de eindafnemer (excl. bijkomende kosten verbonden aan de certificatenverplichtingen voor de leveranciers). Dit gebeurt als volgt:

Gewogen gemiddelde kost [€ per GSC] * 0,215 [quotum GSC 30/04/2023]
 = eenheidsprijs GSC [€/MWh] = 10 * eenheidsprijs GSC [c€/kWh], excl. btw

Gewogen gemiddelde kost [€ per WKC] * 0,112 [quotum WKC 30/04/2023]
 = eenheidsprijs WKC [€/MWh] = 10 * eenheidsprijs WKC [c€/kWh], excl. btw

In Tabel 5 wordt, op basis van de in Tabel 4 opgenomen kosten per certificaat, de theoretische kost voor een Dc-typeafnemer² berekend, voor elke elektriciteitsleverancier die is opgenomen in de V-test[®] voor levering aan huishoudelijke afnemers. Deze totale kost is inclusief 6% btw.

² Een Dc type-afnemer is een gemiddeld gezin, met drie gezinsleden, en een verbruik van 3.500 kWh (1.600 kWh dagverbruik en 1.900 nachtverbruik).

Tabel 5: Theoretische kost GSC en WKC 2022 voor een gemiddelde huishoudelijke afnemer op basis van de gewogen gemiddelde kost per certificaat

Elektriciteitsleverancier	Gemiddelde eenheidsprijs GSC 2022 (theoretische prijs, excl. Btw) [c€/kWh]	Gemiddelde eenheidsprijs WKC 2022 (theoretische prijs, excl. Btw) [c€/kWh]	Totale prijs voor Dc afnemer per jaar (incl. btw) [€]
Energie 2030 Agence nv (Aeco)	2,29	0,29	95,83
Antargaz Belgium nv	2,26	0,29	94,74
Aspiravi Energy nv	1,95	0,24	81,27
Belgian Eco Energy nv	2,15	0,25	89,22
Bolt Energie bv	2,05	0,30	87,18
Dats 24 nv	0,00	0,00	0,00
Ecopower cv	1,95	0,28	82,79
Elektriciteitsbedrijf Merksplas bv (Ebem)	2,10	0,29	88,67
Eneco Belgium nv	2,05	0,31	87,75
Energie.be nv	2,05	0,30	87,18
Electrabel nv (Engie Electrabel)	2,03	0,27	85,23
Luminus nv	2,05	0,30	87,15
OCTA+ Energie nv	2,17	0,30	91,66
Power Online nv (Mega)	2,13	0,28	89,62
TotalEnergies Power & Gas Belgium nv	2,07	0,29	87,31
Trevion nv	2,00	0,27	84,31
Wase Wind cv	2,00	0,30	85,40

3.4 Doorgerekende kost voor gemiddelde huishoudelijke afnemer

De elektriciteitsleveranciers actief op de markt voor huishoudelijke afnemers moeten maandelijks hun eenheidsprijzen rapporteren aan de VREG voor de maandelijkse update van de V-test[®]. De rapportering in maand M bevat de prijzen voor elektriciteitsleveringen gedurende 12 maanden, startend in maand M+2. De kosten groene stroom en WKK die zo worden gerapporteerd door de elektriciteitsleveranciers zijn gebaseerd op schattingen van de werkelijke kosten voor de certificaatverplichtingen (ex ante). De werkelijke kosten zullen altijd afwijken van deze schattingen (ex post). De kosten groene stroom en WKK zoals ze worden opgenomen in de V-test[®] komen daardoor mogelijk niet overeen met de werkelijke kosten.

Bovendien bevatten de rapporteringen voor de V-test[®] door de band genomen een kost die over twee verschillende kalenderjaren valt, aangezien ze een inschatting zijn van de kosten groene stroom en WKK over 12 maanden. Er is maar één rapportering per jaar die exact de kosten van één kalenderjaar bevat, en dat is de rapportering van november jaar Y (elektriciteitsleveringen januari t.e.m. december jaar Y+1, kosten groene stroom en WKK (certificatenverplichtingen 30/04/jaar Y+2)). Deze werkwijze voor de V-test[®] rapporteringen voor wat betreft de kosten groene stroom en WKK noopt ons om voor de berekening van de 'doorgerekende kost' enkel te kijken naar de V-test[®] rapportering van november 2021 (elektriciteitsleveringen januari 2022 t.e.m. december 2022). Dit is namelijk de enige rapportering die voor 100% rekening hield met de certificatenverplichtingen van 30/04/2023 die gebaseerd zijn op de afnames in het kalenderjaar 2022.

Dat betekent dat we hier de schatting weergeven van de kosten voor GSC en WKC (excl. bijkomende kosten verbonden aan de certificatenverplichtingen voor de leveranciers), zoals gemaakt door de leveranciers 18 maanden vóór de daadwerkelijke uiterste inleverdatum van deze verplichtingen (namelijk 30/04/2023).

In onderstaande Tabel 6 worden de eenheidsprijzen groene stroom en WKK zoals gerapporteerd voor de V-test® voor leveringen in 2022 weergegeven, per elektriciteitsleverancier, exclusief btw. Vervolgens wordt voor een gemiddelde huishoudelijke afnemer (Dc type-afnemer, jaarverbruik 3.500 kWh) de totale kost groene stroom en WKK voor leveringen in 2022 weergegeven, per elektriciteitsleverancier, op basis van de herrekende gerapporteerde eenheidsprijzen en rekening houdend met het btw-percentage van 6%.

Tabel 6: Doorgerekende kost GSC en WKC 2022 voor een gemiddelde huishoudelijke afnemer op basis van de V-test® rapporteringen

Elektriciteitsleverancier	Gerapporteerde waarden V-test november 2021 (excl. btw) [€ct/kWh]		Totale jaarkost voor Dc afnemer (incl. btw) [€]
	GSC	WKC	
Antargaz Belgium nv	1,99	0,29	84,59
Aspiravi Energy nv	2,09	0,32	89,41
Bolt Energie bv	2,07	0,32	88,67
Dats 24 nv	2,09	0,34	90,15
Elektriciteitsbedrijf Merksplas bv (Ebem)	2,06	0,34	89,04
Elegant bv	2,13	0,37	92,75
Eneco Belgium nv	2,08	0,31	88,67
Energie 2030 Agence nv (Aeco)	2,15	0,39	94,23
Electrabel nv (Engie Electrabel)	2,04	0,28	86,07
Energie.be nv	2,07	0,32	88,67
Luminus nv	2,07	0,32	88,67
Power Online nv (Mega)	2,07	0,31	88,30
OCTA+ Energie nv	2,11	0,32	90,15
TotalEnergies Power & Gas Belgium nv	2,05	0,32	87,93
Trevion nv	2,11	0,31	89,78

Deze kost varieert naargelang de beschouwde elektriciteitsleverancier tussen € 84,59 en €94,23 op jaarbasis (voor een verbruik van 3.500 kWh, inclusief btw). Enkele leveranciers opteren ervoor om de kosten voor groene stroom en WKK niet apart te vermelden op de factuur, maar deze op te nemen in de energiegcomponent. In dat geval wordt er geen aparte waarde gerapporteerd voor deze kosten in de V-test® en verschijnt de leverancier niet in Tabel 6.

4 Conclusies

In theorie zouden de gegevens, weergegeven in paragrafen 3.3 en 3.4, met elkaar kunnen vergeleken worden. Op deze manier lijkt het dat een oordeel geveld zou kunnen worden over de mate waarin een elektriciteitsleverancier zijn kosten voor de certificatenverplichtingen al dan niet volledig, met een toeslag of met een korting doorrekent aan de eindafnemer.

We wensen deze vergelijking echter uitdrukkelijk niet te maken, en wel om volgende redenen:

- Het feit dat de controle op de doorrekening een federale bevoegdheid is, zoals blijkt uit twee uitspraken van het Grondwettelijk Hof (zie arresten 154/2013 en 50/2014). De VREG kan geen oordeel vellen over de wettelijkheid van de doorrekening van de certificatenkosten door elektriciteitsleveranciers, aangezien dit toekomt aan de federale regulator. Deze volgt de bepalingen van de federale wetgeving (met name artikel 20quater van de Elektriciteitswet, dat evenwel nog niet in werking is gesteld). Het vergelijken van de gegevens waarover de VREG beschikt (doorgerekende vs. door te rekenen kosten) zou tot andere conclusies leiden dan indien de interpretatie van de federale wetgeving gevolgd zou worden.
- De voor de V-test[®] gerapporteerde waarden op maandbasis (zie Tabel 6 in bijlage) zijn noodzakelijkerwijze schattingen van een toekomstige kost, die maand na maand kan wijzigen. Deze wijzigingen kunnen verschillende oorzaken hebben: veranderende inschatting van de aankooprijzen, veranderende wijzigingen in de inschatting van prijsevoluties, schommelende productiecijfers, veranderingen in het wettelijk kader, schommelende leveringscijfers, enz. Door deze onzekerheid en wisselende referentiepunten voor de vergelijking, is het onmogelijk om te oordelen op welk moment een leverancier al dan niet te veel of te weinig doorrekende voor de certificatenverplichtingen. Het is dan ook onmogelijk om deze vergelijking methodologisch sluitend te maken. Ook op het moment van facturatie, en dus daadwerkelijke doorrekening aan de klant, is de werkelijke kost van de certificatenverplichtingen niet steeds gekend (de afrekenings- of slotfactuur kan immers op gelijk welk moment opgemaakt worden, de kost van de certificatenverplichtingen is echter slechts gekend ten laatste op 30 april van elk jaar+1).
- De kosten voor groene stroom en WKK zijn, in de vorm waarin ze worden opgenomen in de V-test[®], exclusief bijkomende kosten om te voldoen aan de certificatenverplichting. Voor deze bijkomende kosten bestaat geen limitatieve lijst. Het kan gaan om personeelskosten, administratieve kosten, transactiekosten, financieringskosten,... Bijkomende kosten kunnen wel doorgerekend worden aan de consument³, maar zitten dus niet vervat in de cijfers in paragraaf 3.4. Een elektriciteitsleverancier is ook vrij te bepalen of en waar op de factuur (bij kosten GS en WKK, en/of in de energiecomponent) hij deze bijkomende kosten verrekent.
- De gewogen gemiddelde certificaatkost in paragraaf 3.3. kan zowel enkel de zuivere certificaatkost weerspiegelen, als de certificaatkost inclusief (een deel van de) bijkomende kosten (vb. brokers fee). We hebben geen zicht op de totstandkoming van de in het VREG-platform opgegeven transactieprizen van certificaten.
- De VREG heeft al bij verschillende gelegenheden gewezen op zijn standpunt met betrekking tot de controle op de doorrekening van de certificatenkosten. Doordat de kost voor het voldoen aan de certificatenverplichtingen gebaseerd is op de transactieprizen die geregistreerd worden in het VREG-platform, kan een kunstmatig hoge of lage referentiewaarde voor de vergelijking ontstaan en worden mogelijk verkeerde conclusies getrokken met betrekking tot de correctheid van de doorrekening van deze kosten. Ook worden door de gebruikte methode een aantal andere kosten verbonden aan het voldoen aan de certificatenverplichtingen buiten beschouwing gelaten.

³ Art. 20quater, §1, eerste lid, van de Wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt: "Voor huishoudelijke eindafnemers en kmo's kan de leverancier ten hoogste de werkelijke kost van de gewestelijke verplichtingen inzake groenestroomcertificaten of warmte-kranchcertificaten doorrekenen aan de eindafnemer en hij houdt daarbij enkel rekening met de marktprijs van de certificaten en met een forfaitaire transactiekost."

- Het afzonderlijk opnemen van de kost van de certificatenverplichtingen op de factuur kan de indruk wekken dat de elektriciteitsleverancier geen invloed uitoefent op de hoogte van deze kostencomponent. De verschillende kostprijnschattingen tonen echter aan dat de verwervingsstrategie van de leverancier een directe en belangrijke invloed heeft op de kost van de certificatenverplichtingen en dat deze dus wel degelijk binnen de invloedssfeer van de elektriciteitsleverancier valt.